

Zakon o provedbi Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece

OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Sadržaj Zakona

(1) Ovim Zakonom uređuje se nadležnost i ovlasti tijela te postupak u vezi sa zahtjevima koji se podnose u Republici Hrvatskoj na temelju odredaba Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, Haag, 1980. (u daljnjem tekstu: Konvencija).

(2) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Primjena drugih propisa

(1) U postupcima iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona, osim odredaba Konvencije, primjenjuju se i odgovarajuće odredbe Konvencije o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece od 19. listopada 1996. (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 5/09.), unutar njihova polja primjene.

(2) U smislu ovoga Zakona međunarodnom otmicom djece smatra se protupravno odvođenje i/ili zadržavanje djeteta:

a) ako predstavlja povredu prava na skrb o djetetu koje je osobi, ustanovi ili nekom drugom tijelu, zajednički ili pojedinačno, dodijeljeno na temelju prava države u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije odvođenja ili zadržavanja i

b) ako se u vrijeme odvođenja ili zadržavanja to pravo uistinu ostvarivalo zajednički ili pojedinačno, ili bi se bilo ostvarivalo da nije došlo do odvođenja ili zadržavanja.

(3) Pravo na skrb o djetetu iz stavka 2. točke a) ovoga članka može se posebice steći na temelju zakona ili na temelju sudske ili upravne odluke odnosno na temelju sporazuma koji prema pravu države u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije odvođenja ili zadržavanja ima pravni učinak.

(4) U provedbi ovoga Zakona mogu se izreći mjere osiguranja te pružiti i zahtijevati odgovarajuća jamstva radi sigurnog povratka djeteta te neometanog ostvarivanja kontakata s roditeljem ili drugom osobom kojoj to pravo pripada.

Članak 3.

Cilj

Cilj je ovoga Zakona osiguranje žurnog povratka protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta te ostvarivanje kontakata djeteta s odvojenim roditeljem i s drugim osobama kojima to pravo pripada, vodeći računa o poticanju roditeljskog sporazumijevanja te zaštiti najboljeg interesa i dobrobiti djeteta.

Članak 4.

Tijela i suradnja

(1) Tijela nadležna za provedbu Konvencije u Republici Hrvatskoj su: Središnje tijelo, sud, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, centar za socijalnu skrb i druga tijela za čijom se pomoći ukaže potreba.

(2) Središnje tijelo određeno za ostvarivanje obveza utvrđenih ovim Zakonom i Konvencijom je ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Središnje tijelo).

(3) U provedbi ovoga Zakona ostvaruje se pravna i stručna suradnja Središnjeg tijela, suda i drugih nadležnih tijela sa središnjim i drugim nadležnim tijelima drugih država ugovornica.

(4) U provedbi ovoga Zakona suradnja se ostvaruje i putem odgovarajuće međunarodne mreže sudaca.

(5) Suca za kontakt za suradnju s nadležnim tijelima drugih država u okviru Međunarodne haške mreže sudaca odlukom imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 5.

Stranke u postupku

Stranke u postupku iz članka 1. ovoga Zakona su:

a) osoba, ustanova ili drugo tijelo koje podnosi zahtjev za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta i/ili zahtjev za ostvarivanje kontakata s djetetom i

b) osoba protiv koje je podnesen zahtjev za povratak protupravno zadržanog ili odvedenog djeteta i/ili zahtjev za ostvarivanje kontakata s djetetom.

Članak 6.

Zastupanje u postupku

(1) Dijete pred sudom zastupa posebni skrbnik – djelatnik centra za posebno skrbništvo kojeg imenuje sud.

(2) Sud će imenovati djetetu posebnog skrbnika u sljedećim slučajevima:

a) ako je dijete protupravno odvela ili zadržala osoba koja nije zakonski zastupnik djeteta

b) ako ima razloga sumnjati da se dijete nalazi u okolnostima ili u uvjetima rizičnim za njegov život i zdravlje, a roditelj odnosno zastupnik djeteta ne može odmah doći po dijete

c) ako se utvrdi da se dijete izričito protivi boravku s osobom koja ga je protupravno odvela ili zadržala ili osobno traži zaštitu svojih prava ili

d) u drugim slučajevima kada procijeni da je to u interesu djeteta.

(3) Stranke mogu poduzimati radnje u postupku osobno ili preko opunomoćenika.

(4) Središnje tijelo ili sud može pozvati stranku koja ima opunomoćenika da se pred Središnjim tijelom odnosno sudom osobno izjasni o činjenicama koje treba utvrditi u postupku.

(5) Stranka koju zastupa opunomoćenik može uvijek doći pred Središnje tijelo odnosno sud i davati izjave pored svog opunomoćenika.

(6) Središnje tijelo ovlašteno je u ime podnositelja zahtjeva za povratak djeteta pokrenuti sudski postupak sukladno članku 13. ovoga Zakona.

Članak 7.

Zaštita najboljeg interesa i dobrobiti djeteta

(1) Tijela iz članka 4. ovoga Zakona osobito će paziti na zaštitu prava i dobrobiti protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta.

(2) Dijete ima pravo na stručnu pomoć kako bi na prikladan način saznalo važne činjenice i okolnosti slučaja i izrazilo svoje mišljenje.

(3) Mišljenje djeteta uzima se u obzir u skladu s njegovom dobi i zrelosti.

Članak 8.

Nadležnost Središnjeg tijela

(1) Središnje tijelo zaprima i prosljeđuje odnosno otprema zahtjeve za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta i zahtjeve za ostvarivanje prava na kontakte s osobama kojima to pravo pripada te obavlja ostale poslove propisane ovim Zakonom i Konvencijom.

(2) Središnje tijelo pruža informacije i pomoć podnositelju zahtjeva radi olakšanog pristupa sudu te pomaže u učinkovitom pristupu drugim nadležnim tijelima, a osobito pruža informacije o načinu podnošenja zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta te zahtjeva za ostvarivanje prava na kontakte, u skladu s Konvencijom i odredbama ovoga Zakona.

(3) Središnje tijelo surađuje i unaprjeđuje suradnju sa središnjim tijelima drugih država ugovornica i nadležnim tijelima drugih država ugovornica kako bi se osigurao što brži povratak djeteta i postigli ostali ciljevi Konvencije.

(4) Središnje tijelo, neposredno ili uz posredovanje drugih tijela i osoba, poduzima sve odgovarajuće mjere, a posebno za:

- a) otkrivanje mjesta gdje se nalazi dijete koje je protupravno odvedeno ili zadržano
- b) sprečavanje daljnjih eventualnih opasnosti za dijete ili predrasuda u odnosu na jednu od zainteresiranih strana, poduzimanjem ili predlaganjem poduzimanja privremenih mjera
- c) osiguranje dobrovoljnog vraćanja djeteta ili za postizanje sporazumnog rješenja
- d) razmjenu, prema potrebi, informacija u vezi sa socijalnim okruženjem djeteta
- e) pružanje općih informacija o važećem pravu u njihovoj državi u vezi s primjenom Konvencije
- f) pokretanje ili olakšavanje pokretanja sudskog ili upravnog postupka radi osiguranja povratka djeteta i, ovisno o slučaju, poduzimanja mjera radi organiziranja ili osiguravanja učinkovitog ostvarivanja prava na kontakte
- g) pružanje ili, ovisno o slučaju, olakšavanje dobivanja pravne pomoći i savjeta, uključujući i sudjelovanje branitelja i pravnih savjetnika
- h) poduzimanje potrebnih i prikladnih upravnih mjera za osiguranje sigurnog povratka djeteta
- i) osiguravanje uzajamne razmjene informacija o funkcioniranju Konvencije i, koliko je to moguće, otklanjanja svih prepreka do kojih može doći u njezinoj primjeni.

(5) Središnje tijelo poduzima i druge radnje iz svog djelokruga.

Članak 9.

Postupanje po zahtjevu za povratak djeteta iz Republike Hrvatske

(1) Zahtjev za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta s potrebnom dokumentacijom podnosi se Središnjem tijelu u izvorniku s ovjerenim prijevodom na hrvatski jezik.

(2) Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka s potrebnom dokumentacijom dostavljen na nekom drugom jeziku, zatražit će se od središnjeg tijela države iz koje je zahtjev poslan dopuna zahtjeva s ovjerenim prijevodom na hrvatski jezik u razumnom roku.

- (3) Ako u državi podnositeljci nema mogućnosti prijevoda na hrvatski jezik, Središnje tijelo će u dogovoru sa središnjim tijelom te države prihvatiti zahtjev s dokumentacijom u izvorniku ili u prijevodu na engleskom ili francuskom jeziku, u kojem će slučaju Središnje tijelo osigurati prijevod na hrvatski jezik.
- (4) Kada zaprimi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, Središnje tijelo dostavit će povratnu obavijest o primitku zahtjeva koja sadržava podatke potrebne za žurnu razmjenu obavijesti za potrebe postupka.
- (5) Središnje tijelo uputit će, u pravilu, putem nadležnog centra za socijalnu skrb obavijest osobi protiv koje je podnesen zahtjev za povratak protupravno zadržanog ili odvedenog djeteta o zaprimanju takvog zahtjeva te je pozvati da Središnjem tijelu bez odgode dostavi pisano očitovanje o mogućnosti dobrovoljnog povratka djeteta odnosno o ostvarivanju kontakata s djetetom.
- (6) Ako utvrdi da zahtjevu nedostaje potrebna dokumentacija ili podaci, Središnje tijelo zatražit će dopunu zahtjeva prema odredbi članka 3., 4., 5. te članka 8. Konvencije i naložiti podnositelju da u određenom roku dopuni svoj zahtjev.
- (7) Središnje tijelo može odbiti daljnje postupanje po zahtjevu ako je očigledno da uvjeti iz Konvencije nisu ispunjeni.
- (8) Obrazloženu obavijest o odbijanju daljnjeg postupanja po zahtjevu Središnje tijelo dostavit će podnositelju zahtjeva i /ili središnjem tijelu države iz koje je zahtjev poslan, ovisno o slučaju.
- (9) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka Središnje tijelo upoznat će podnositelja zahtjeva o mogućnosti neposrednog podnošenja zahtjeva nadležnom sudu te ga uputiti da u tom slučaju stajalište Središnjeg tijela nije obvezujuće za sud.
- (10) Središnje tijelo redovito obavještava podnositelja zahtjeva o tijeku postupka.
- (11) Po zahtjevu za povratak djeteta iz Republike Hrvatske Središnje tijelo postupa žurno.

Članak 10.

Otkrivanje mjesta gdje se nalazi dijete i zaštita dobrobiti djeteta

- (1) Središnje tijelo zatražit će od nadležnog centra za socijalnu skrb i/ili ministarstva nadležnog za unutarnje poslove poduzimanje mjera i radnji za utvrđenje mjesta gdje se nalazi dijete.
- (2) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u roku od 48 sati od saznanja izvijestit će Središnje tijelo o utvrđenom mjestu gdje se nalazi dijete, kao i o pribavljenim podacima i obavijestima.
- (3) Ako postoji neodgodiva potreba zaštite prava i dobrobiti djeteta, policijski službenici će odmah izvijestiti nadležni centar za socijalnu skrb radi poduzimanja odgovarajućih mjera odnosno nadležno državno odvjetništvo ako postoji sumnja na počinjenje kaznenog djela te će o poduzetim mjerama izvijestiti Središnje tijelo.
- (4) U poduzimanju radnji policijski službenici postupat će u skladu s propisima kojima se uređuju poslovi i ovlasti policije.

Članak 11.

Ustupanje predmeta

- (1) Kad Središnje tijelo prema obavijesti ministarstva nadležnog za unutarnje poslove ili centra za socijalnu skrb sazna da se dijete nalazi u nekoj drugoj državi ugovornici, bez odgode će izravno dostaviti zahtjev središnjem tijelu te države ugovornice i o tome obavijestiti središnje tijelo koje mu je poslalo zahtjev odnosno podnositelja zahtjeva.
- (2) Ako Središnje tijelo prema obavijesti ministarstva nadležnog za unutarnje poslove ili centra za socijalnu skrb potvrdi da se ne može utvrditi mjesto gdje se dijete nalazi, o tome će bez odgode obavijestiti središnje tijelo države podnositelja zahtjeva odnosno podnositelja zahtjeva.

Članak 12.

Obiteljska medijacija

- (1) Kad zaprimi zahtjev iz druge države ugovornice, Središnje tijelo ili sud obavijestit će stranke o mogućnosti mirnog rješenja spora u postupku obiteljske medijacije.
- (2) Postupak obiteljske medijacije ne utječe na pokretanje postupka pred sudom.
- (3) Obiteljska medijacija može se provoditi neovisno o sudskom postupku, prije pokretanja sudskog postupka, za vrijeme njegova trajanja ili nakon dovršetka sudskog postupka.
- (4) Obiteljsku medijaciju provode obiteljski medijatori za prekogranične sporove upisani u registar obiteljskih medijatora koji vodi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.
- (5) U obiteljskoj medijaciji može sudjelovati i dijete, a može se provoditi i bez nazočnosti djeteta.
- (6) Kad se obiteljska medijacija provodi bez nazočnosti djeteta, dijete mora, sukladno svojoj dobi i zrelosti, od strane stručnjaka biti upoznato sa svim bitnim činjenicama i imati mogućnost izraziti svoje mišljenje.
- (7) Obavijest da će se provoditi obiteljska medijacija obiteljski medijator dostavit će Središnjem tijelu i sudu.
- (8) Po primitku obavijesti sud može zastati s postupkom sukladno zakonu kojim se uređuju obiteljskopравни odnosi.
- (9) Sud može odrediti rok u kojem će se provesti postupak obiteljske medijacije.
- (10) O postignutom sporazumu obiteljski medijator obavijestit će Središnje tijelo odnosno sud.
- (11) Podnositelj zahtjeva dužan je sporazum iz stavka 10. ovoga članka dostaviti sudu osobno ili preko opunomoćenika, odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana postizanja sporazuma.
- (12) Sud će utvrditi je li sporazum iz stavka 10. ovoga članka u skladu s najboljim interesom djeteta te je li protivan pravnom poretku Republike Hrvatske ili javnom interesu.
- (13) O odobrenju sporazuma iz stavka 10. ovoga članka sud odlučuje rješenjem.
- (14) Postupak prekogranične obiteljske medijacije provodi se sukladno zakonu kojim se uređuju obiteljskopравни odnosi.

Članak 13.

Postupak pred nadležnim sudom

- (1) Postupak pred nadležnim sudom pokreće stranka podnošenjem zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta osobno, putem opunomoćenika ili putem Središnjeg tijela.
- (2) Stranka može istodobno uz zahtjev za povratak djeteta predložiti izricanje mjera osiguranja iz članka 20. ovoga Zakona, kao i predložiti da sud zatraži jamstva iz članka 21. ovoga Zakona.

Članak 14.

Nadležnost i sastav suda

- (1) O zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta odlučuje Općinski građanski sud u Zagrebu.
- (2) O žalbama protiv odluke općinskog suda iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Županijski sud u Zagrebu.
- (3) Drugostupanjski sud povodom žalbe protiv prvostupanjske odluke odlučuje u vijeću od tri suca.

Članak 15.

Pravila postupka

(1) O zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud rješava po pravilima izvanparničnog postupka.

(2) U postupku za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta primjenjuju se opće odredbe posebnih izvanparničnih postupaka sukladno zakonu kojim se uređuju obiteljskopравни odnosi, odredbe posebnih postupaka ovrhe radi predaje djeteta odnosno radi ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom te odredbe posebnih postupaka osiguranja propisanih zakonom kojim se uređuju obiteljskopравни odnosi, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Ako se pojedina pitanja u postupku ne mogu riješiti prema pravilima izvanparničnog postupka, odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.

Članak 16.

Žurnost postupka

(1) Sudski postupak radi povratka protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta je žuran.

(2) Sud će poduzeti sve potrebne mjere kako bi odluku o zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta donio unutar roka od šest tjedana.

(3) Stranke su dužne dati svoj doprinos u razjašnjenju činjeničnog stanja kako bi se postupak završio u roku predviđenom u stavku 2. ovoga članka.

(4) Stranke se na ročišta mogu pozvati telefonom, brzojavom ili elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom te će se o tome sastaviti službena bilješka, ako o zakazivanju ročišta, s obzirom na to kako je obavljeno, nema drugog pisanog dokaza.

Članak 17.

Povrat u prijašnje stanje

U postupku povodom zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta povrat u prijašnje stanje nije dopušten.

Članak 18.

Posebne odredbe o postupku pred sudom

(1) U postupku radi povratka protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud može donositi odluke i bez održavanja usmene rasprave.

(2) Sud po službenoj dužnosti utvrđuje sve činjenice koje su važne za odluku o zahtjevu za povratak djeteta te radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze.

(3) Izjave stranaka u sudskom postupku mogu se dati i u pisanom obliku.

(4) Sud može prihvatiti kao valjane izjave svjedoka dane u pisanom obliku i ovjerene od ovlaštenog tijela, kao i pisane izjave dane pod prisegom, a u skladu s pravom države u kojoj je dana izjava.

(5) U postupku povodom zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta javnost je isključena.

(6) Sud je dužan tijekom cijelog postupka voditi računa o mogućnosti ostvarivanja prava osobnog kontakta roditelja i djeteta, imajući u vidu najbolji interes djeteta.

(7) Odluku o zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud može donijeti i bez nazočnosti podnositelja zahtjeva ili njegova opunomoćenika, ako ocijeni da njihova nazočnost nije nužna.

(8) Sud ne može donijeti odluku o odbijanju zahtjeva za povratak djeteta, a da prije toga nije pružio mogućnost saslušanja stranke koja je podnijela taj zahtjev.

(9) Sud ne može donijeti odluku o prihvaćanju zahtjeva za povratak djeteta, a da prije toga nije pružio mogućnost saslušanja stranke protiv koje je podnesen taj zahtjev.

(10) Sud će odluku o zahtjevu za povratak djeteta donijeti, objaviti, izraditi i uručiti ili otpremiti u roku od osam dana od dana zaključenja rasprave.

Članak 19.

Međunarodna suradnja sudova

U postupku povodom zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud može surađivati sa sudom druge države u okviru izravne sudačke komunikacije odnosno putem odgovarajuće mreže sudaca.

Članak 20.

Mjere osiguranja

(1) Sud može po prijedlogu stranaka, centra za socijalnu skrb ili po službenoj dužnosti izreći potrebne mjere radi zaštite najboljeg interesa i dobrobiti djeteta, radi osiguranja povratka djeteta te radi ostvarivanja prava na kontakte.

(2) Mjere osiguranja moraju biti razmjerne opasnosti radi koje se izriču.

(3) Sud će odrediti trajanje mjere iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Tijekom postupka sud može izreći sve potrebne mjere, a osobito:

1. zabrane napuštanja mjesta gdje se dijete nalazi odnosno zabrane napuštanja područja Republike Hrvatske ako postoji opravdana bojazan da će osoba kod koje se dijete nalazi promijeniti mjesto boravišta djeteta

2. osiguranja kontakata djeteta i roditelja ako postoji opravdana bojazan da će osoba kod koje se dijete nalazi onemogućavati kontakte

3. oduzimanja svih osobnih isprava djeteta koje služe za prijelaz državne granice ako postoji opravdana bojazan da će dijete biti odvedeno u drugu državu

4. obveze javljanja policiji tijekom razdoblja odvijanja kontakata prema odluci suda ako postoji opravdana bojazan da bi osoba koja ima pravo na kontakte mogla zlouporabiti pravo na kontakte

5. nadzora nad kontaktima koji provodi stručna osoba po potrebi u nazočnosti drugog člana obitelji ako postoji opravdana bojazan da se kontakti ne ostvaruju na dobrobit djeteta ili ako se kontakti nisu ostvarivali duže vrijeme, a postoji potreba da se dijete pripremi za ostvarivanje kontakata

6. obvezivanja roditelja koji ima pravo na kontakte da drugog roditelja unaprijed obavijesti o detaljnom planu ostvarivanja kontakata ako postoji bojazan da će roditelj zlouporabiti pravo na kontakte

7. oduzimanja djeteta ako postoji opravdana bojazan da je ugrožen život, zdravlje i psihofizički razvoj djeteta.

(5) Ako sud odredi mjeru oduzimanja osobne isprave djeteta koja služi za prijelaz državne granice ili mjeru zabrane napuštanja mjesta gdje se dijete nalazi odnosno područja Republike Hrvatske, dužan je odmah:

1. o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu radi evidentiranja zabrane izdavanja odnosno oduzimanja svake osobne isprave koja služi za prijelaz državne granice u evidencijama zabrana i zaštitnih mjera i
2. odrediti registraciju zabrane napuštanja područja Republike Hrvatske u državnom ili prekograničnom informacijskom sustavu.

Članak 21.

Jamstva

(1) Sud može po prijedlogu stranaka, centra za socijalnu skrb ili po službenoj dužnosti u drugoj državi u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije protupravnog odvođenja ili zadržavanja zatražiti odgovarajuća jamstva, a osobito jamstva:

1. osobne sigurnosti djeteta i roditelja
2. zaštite života i zdravlja djeteta i roditelja
3. privremenog osiguranja odgovarajućih životnih uvjeta djetetu i roditelju i 4. druga odgovarajuća jamstva.

(2) Stranke se mogu tijekom postupka obiteljske medijacije sporazumjeti o uvjetima povratka ili ostanka djeteta, u kojem će slučaju jamstva biti sastavni dio sporazuma.

Članak 22.

Odluke suda

(1) U postupku o zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud donosi odluke u obliku rješenja i zaključka.

(2) Rješenjem sud odlučuje o zahtjevu koji se tiče glavne stvari i sporednih traženja.

(3) Zaključkom sud izdaje nalog službenoj osobi ili tijelu tog postupka za obavljanje pojedinih radnji te njime odlučuje o upravljanju postupkom.

(4) O izricanju mjere sigurnosti iz članka 20. ovoga Zakona i traženju jamstva iz članka 21. ovoga Zakona sud odlučuje rješenjem.

(5) U rješenju kojim prihvaća zahtjev za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud će odrediti način, vrijeme i mjesto povratka djeteta.

(6) U rješenju o zahtjevu za povratak djeteta sud će odlučiti i o tome tko je dužan snositi nastale troškove povodom postupka, uključujući i troškove iz članka 26. stavka 4. Konvencije.

(7) Rješenje suda kojim se odlučuje o zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta mora biti obrazloženo.

Članak 23.

Oslobođenje od pristojbi

U postupku povodom zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta odnosno povodom zahtjeva za kontakt s djetetom stranke su oslobođene plaćanja sudskih i upravnih pristojbi.

Članak 24.

Dostava sudske odluke Središnjem tijelu

Sud će prijepis pravomoćne odluke o zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta uvijek dostaviti na znanje Središnjem tijelu, pa i u slučaju kada je tu odluku sukladno članku 11. stavku 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća br. 2201/2003), neposredno dostavio sudu ili središnjem tijelu u inozemstvu.

Članak 25.

Pravni lijekovi

- (1) Protiv rješenja iz članka 12. stavka 13. i članka 22. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana od dostave prijepisa odluke.
- (2) Rješenje kojim se određuje povratak djeteta u drugu državu ugovornicu ima pravni učinak po pravomoćnosti.
- (3) Pravodobno podnesena žalba sprječava da rješenje suda o zahtjevu za povratak djeteta postane pravomoćno u dijelu u kojem se pobija žalbom.
- (4) Drugostupanjski sud će odluku o žalbi podnesenoj protiv rješenja prvostupanjskog suda donijeti u roku od 30 dana od dana primitka žalbe.
- (5) Protiv zaključka iz članka 22. stavka 3. žalba nije dopuštena.
- (6) Revizija i prijedlog za ponavljanje postupka u postupku povodom zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta nisu dopušteni.

Članak 26.

Ovrha

Ako osoba koja protupravno drži dijete odbije predati dijete sukladno odluci suda iz članka 22. ovoga Zakona, postupak ovrhe provodi se prema pravilima ovrhe radi predaje djeteta propisanim zakonom kojim se uređuju obiteljskopravni odnosi.

Članak 27.

Postupanje po zahtjevu za povratak djeteta u Republiku Hrvatsku

- (1) Kad je zahtjev po kojem je potrebno postupati u drugoj državi ugovornici podnesen neposredno Središnjem tijelu Republike Hrvatske, ono će zahtjev s dokumentacijom otpremiti središnjem tijelu druge države ugovornice ako utvrdi da su ispunjeni uvjeti za postupanje po Konvenciji.
- (2) Ako Središnje tijelo Republike Hrvatske utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za postupanje prema Konvenciji, bez odgode će o tome izvijestiti podnositelja zahtjeva.
- (3) Zahtjev, uključujući i dokumentaciju, kojim se pokreće postupak u nekoj drugoj državi dostavlja se Središnjem tijelu na hrvatskom jeziku s priloženim prijevodom na jezik države u koju se dostavlja zahtjev ili, gdje to nije moguće, s prijevodom na francuski ili engleski jezik.
- (4) Sud može po zahtjevu stranog suda ili središnjeg tijela države ugovornice, radi zaštite najboljeg interesa i dobrobiti djeteta i roditelja kada se protupravno odvedeno ili zadržano dijete vraća u Republiku Hrvatsku, odrediti jamstva iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Ako tijelo druge države nadležno za odlučivanje o povratku djeteta zahtijeva određena jamstva za povratak djeteta iz stavka 4. ovoga članka, sud u Republici Hrvatskoj saslušat će podnositelja zahtjeva i uzeti njegovu izjavu o mogućnostima ispunjenja zahtijevanih uvjeta povratka, uz upozorenje o postojanju kaznene odgovornosti u slučaju davanja lažnog iskaza.

Članak 28.*Očitovanje iz članka 15. Konvencije*

- (1) Očitovanje iz članka 15. Konvencije može dati sud koji je donio odluku o roditeljskoj skrbi.
- (2) Središnje tijelo može, u okviru svojih mogućnosti, pružiti pomoć podnositelju zahtjeva u pribavi očitovanja iz članka 15. Konvencije.

Članak 29.*Postupanje po zahtjevu za kontakte*

- (1) Odredbe ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na zahtjeve za ostvarivanje kontakata s djetetom.
- (2) Zahtjevi za ostvarivanje kontakata mogu se podnijeti kao samostalni zahtjevi i tijekom postupka za povratak djeteta.
- (3) Središnje tijelo poduzima odgovarajuće mjere za ostvarivanje kontakata iz svog djelokruga te obavješćuje o preprekama za ostvarivanje kontakata.
- (4) Sud tijekom postupka vodi računa o ostvarivanju prava na kontakte u skladu s člankom 18. stavkom 6. ovoga Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 30.**

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će odluku iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31.

- (1) Postupci koji su pokrenuti, a nisu pravomoćno okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe članaka 7., 13., 16., 18., 19., 20. i 21. odgovarajuće se primjenjuju na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019.